mgr Marek Szczęsny
Akademia Górniczo-Hutnicza
Kraków

Złożoność obliczeniowa problemów początkowych równań różniczkowych zwyczajnych rzędu k

Problem rozwiązywania równań różniczkowych jest dobrze znany w analizie numerycznej. Powstało wiele metod rozwiązywania problemów początkowych. W większości publikowanych prac badana jest wielkość błędów algorytmów (oszacowanie z góry), opartych na tzw. informacji standardowej. W niniejszej pracy przedstawiam nowe wyniki dla rozwiązywania równań różniczkowych rzędu k. Po pierwsze w swojej analizie dopuszczam inny rodzaj informacji. Po drugie wzbogacam analizę algorytmów o podanie oszacowania z dołu na wielkość błędów.

Zajmuję się badaniem złożoności obliczeniowej nieliniowych problemów początkowych $u^{(k)}(x) = g\left(x, u(x), u'(x), \ldots, u^{(q)}(x)\right)$, gdzie $x \in [a,b]$, $0 \leq q < k$, z danymi warunkami początkowymi. O funkcji prawej strony zakładam, że ma r ograniczonych i ciągłych pochodnych cząstkowych, gdzie $r \geq 1$. Rozważam dwa rodzaje informacji o funkcji g: **informację standardową** zdefiniowaną przez wartości funkcji g i jej pochodnych oraz **informację liniową** zdefiniowaną przez dowolne funkcjonały liniowe działające na g. Złożoność obliczeniowa, ε**-złożoność**, jest zdefiniowana jako najmniejsza ilość informacji, mierzona przez liczbę n obliczeń funkcjonałów, potrzebna do rozwiązania danego problemu z zadaną dokładnością ε. Rozważam model **błędu najgorszego**.

Dowodzę, że używając tylko informacji standardowej nie można uzyskać błędu najgorszego mniejszego niż $\Omega(n^{-r})$, dla dowolnego k i q. Ponieważ istnieje algorytm z błędem $O(n^{-r})$, ε-złożoność w przypadku informacji standardowej wynosi $\Theta\left(1/\varepsilon\right)^{1/r}$ i jest niezależna od k oraz q. Z drugiej strony, pokazuję algorytm wykorzystujący informację całkową, którego błąd wynosi $O\left(n^{-(r+k-q)}\right)$. W ten sposób, poprzez dopuszczenie ogólnej informacji liniowej można, w porównaniu z przypadkiem informacji standardowej, uzyskać przyśpieszenie o $k-q$. Dla $q = k-1$ przyśpieszenie wynosi 1 i rośnie do k dla $q = 0$. W konsekwencji ε-złożoność wynosi $O\left((1/\varepsilon)^{1/(r+k-q)}\right)$, a uzyskany wynik pokazuje, że w porównaniu do informacji standardowej, złożoność obliczeniowa w przypadku informacji liniowej silnie zależy od parametru q oraz od rzędu k równania równania różniczkowego, które rozwiązujemy.

Badam również ograniczenie dolne na złożoność obliczeniową w przypadku ogólnej informacji liniowej. Pokazuję, że wynosi ono $\Omega\left((1/\varepsilon)^{1/(r+k)}\right)$. Ograniczenia górne i dolne są zgodne dla $q = 0$. Dla pozostałych wartości $q = 1, \ldots, k-1$, problem zgodności oszacowania dolnego i górnego na ε-złożoność pozostaje otwarty.